

NAJČEŠĆE GREŠKE UČITELJA

(koje su učitelji prepoznali kao mogući izvor disciplinskih problema) i zamjenski prijedlozi

- Kazna je neprimjerena /pravila i posljedice primjerene ozbiljnosti prijestupa, ali ne višestruke
- Odveć ste popustljivi, nesigurni i date se smesti /djelujte odlučno - vi ste odrasla osoba u prostoriji
- Nejasno ste učenicima omeđili ponašanje pa oni stalno ispituju granice pravila i vašeg strpljenja /budite vrlo određeni i dosljedni pri omeđivanju dopuštenog ponašanja učenika (“vrijedi uvijek i za sve učenike”)
- Odbijte učenikovo ponašanje shvatiti kao da je upereno protiv vas iako ste povrijeđeni i ljuti /smiriti se i nadzirati svoje reakcije – upravljati situacijom
- Nedostaje vremena za poslušati učenika kada pokušava izraziti svoje osjećaje o nekom problemu /neka učenici napišu i opišu svoje nezadovoljstvo – mirno proučiti i pri sljedećem susretu odgovoriti
- Nedosljedni ste u primjeni mjera (za učenike postajete “nepošteni”) /dobro procijenite i glasajte o iznimkama
- “Kaznili” ste jednog učenika, a propustili kazniti mnogo ozbiljniji prijestup /pozorno pratite, vrednujte prije postupanja i budite dosljedni
- Kašnjenje nastavnika u smislu pravodobnog ulaska u učionicu, ali i pravodobnog početka rada – vrijeme bez nadzora, ali i “loš model” i opravdanje učenicima

STRATEGIJE KOJE SU UČITELJI (teorija i praksa) NAŠLI UČINKOVITIMA U RJEŠAVANJU DISCIPLINSKIH PROBLEMA

SVJESNO ZANEMARITE PONAŠANJE (ako su prolazne pojave, npr. sporo počinje s radom, lupka olovkom...)

ODGODITE POSTUPANJE ukoliko ono uzrokuje daljnji prekid rada – porazgovarajte nakon rada

DJELUJTE BEZ RIJEČI (nadzirati hodajući učionicom, fiksiranim pogledom, oduzimanjem “igračke” do kraja sata)

KORITE MIRNO, ako je moguće afirmacijski,

NE DOPUSTITE UČENIKU RASPRAVLJATI S VAMA NITI UTROŠITI VIŠE VREMENA OD NUŽNOG, KRATAK RAZGOVOR (sastanak), ne dopustite si gubitak objektivnosti ili smonadzora

BUDITE DOSLJEDNI

PREMJESTITE UČENIKA (ako je ometen okruženjem ili ometa druge)

ORGANIZIRAJTE PREDAH (ciljano i kontrolirano izvan učionice - kako bi se učenik-ci smirili) (OSOBNOPromisliti prije djelovanja)

DULJI SASTANAK S UČENIKOM (ozbiljan prekršaj – inicirati i slušati)

UKLJUČITE RODITELJE (telefonom, pisanom obavijesti)

ZADRŽAVANJE UČENIKA (dulji sastanak nakon nastave – jasna (naveden razlog) telefonska ili pisana obavijest roditelju, -potpis)

SASTANAK S RODITELJIMA (individualno)

PRIJAVA UPRAVI ILI RAZVOJNO-PEDAGOŠKOJ SLUŽBI

NE KAŽNJAVAJTI OCJENOM (učenje je obveza, ne kazna)

NE ISMIJAVATI, IZAZIVATI I ETIKETIRATI DIJETE

NE OSTAVLJATI UČENIKE BEZ NADZORA

Učinkovito “upravljanje” ponašanjem u razredu

Što sve može utjecati na ponašanje učenika u razredu i uspješnost učitelja (čimbenici izvan učionice):

PORUKE MEDIJA (npr. stavovi kako je pohvalno odupirati se autoritetu; nastavnici su “štreberski tipovi koji onemogućuju zabavu”...)

RODITELJI KOJI NE PODUPIRU UČITELJA (ravnodušni, bespomoćni, nezainteresirani...)

ŠKOLSKO OZRAČJE (indiferentnost prema lošem ponašanju učenika u zajedničkom prostoru – hodnici, blagovaonica...)

NEDOSTATAK POTREBNOG ISKUSTVA UČITELJA (npr. prekomjerna popustljivost s ciljem zadobivanja povjerenja učenika)

STRATEGIJE PREVECIJE PROBLEMATIČNOG PONAŠANJA UČENIKA

NEKA ŠKOLSKA I RAZREDNA PRAVILA
DJELUJU (dosljedno provođenje; unaprijed
jasne posljedice)

MOTIVIRAJTE I HRABRITE UČENIKE

(-ne podmićivati)

PRUŽITE SMISLENU, ZANIMLJIVU I DO-
BRO PRIPREMLJENU NASTAVU (učenici
zaposleni smislenim i zanimljivim aktivnosti-
ma neće imati vremena za loše ponašanje;
zbog lošeg ponašanja NE SMIJE SE umanjiti
ocjena iz predmeta)

BUDITE SAMOPOUZDANI I ODREĐENI –
“autoritet znanja i pripremljenosti” omogućiti
će istovremeno poučavanje i nadzor, ponudite
poticaj osim ocjene

SVAKOGA DANA POVEĆAVAJTE SVOJE
ZNANJE – učite na osobnim greškama: ne
ponavljajte mjere koje su se pokazale neučini-
kovite

OBLICI NEPRIHVATLJIVOG PONAŠA- NJA UČENIKA (prema procjeni učitelja)

- * PRIJETNJE I ZASTRAŠIVANJE (drugih učenika i učitelja)
- * ZLOUPORABA TVARI (alkohol, duhanski proizvodi, droga)
- * OMETANJE TUĐEG PRAVA NA UČENJE (ometanje bukom...)
- * NEPOŠTIVANJE AUTORITETA (odbijanje razumnog zahtjeva, prkos, podsmijeh, neuljudnost...)

- * NEDOVRŠAVANJE ZADAĆA
- * PONAŠANJE KOJE UGROŽAVA

SIGURNOST (sebe i drugih)

- * NEPOŠTENJE (krivotvorenje, plagiranje, varanje, laži)
- * KAŠNJENJE
- * BJEŽANJE IZ ŠKOLE ILI S NASTAVE
- * NASILJE

ŠTO SE OČEKUJE OD UČITELJA

- ⇒ preduhitrite koliko je moguće problema nadzorom, smanjenjem ili bar onemogućavanjem prekida rada
- ⇒ utvrdite i dosljedno primjenjujte razumna razredna pravila i razumno odmjerene posljedice za njihovo kršenje
- ⇒ potičite učenikovu usmjerenost na učenje, a ne loše ponašanje (u suprotnom je gubljenje nastave i pretjeranim isticanjem i objavljivanje detalja lošeg-davanje rizičnog modela) (neprihvatljiv je čin, a ne osoba)
- ⇒ rješavajte sami disciplinske probleme svog razreda, ali i uputite učenika ravnatelju, psihologu, pedagogu
- ⇒ nazovite roditelje odmah ili često ako se pojavi problem
- ⇒ vodite detaljne bilješke o ponašanju učenika, a posebno ako imaju teškoće u ponašanju
- ⇒ sigurnost učenika na prvom mjestu

SMJERNICE ZA VALJANE ODLUKE

- ◆ znati temeljne školske propise i ponašati se u skladu s njima
- ◆ odgojna i “zdravorazumna” razredna pravila i posljedice primjerene “prekršaju”, provjerenost “pravnosti” postupanja pri problemu, sloboda izražavanja u odgojnim školskim granicama
- ◆ osvještavati učenike o opasnostima u školskim aktivnostima
- ◆ pažljivo pratiti i nadzirati učenike (u suprotnom “nemar”)
- ◆ surađivati s učenicima, dijeliti odgovornost i razmjenjivati znanje s ostalim učiteljima, roditeljima i upravom
- ◆ nikada javno ne sramotiti učenika i zaštititi njegovu privatnost
- ◆ profesionalno se ponašati u svakoj prigodi u školi (ponašanje, držanje, odijevanje učitelja)
- ◆ zaštititi žrtve i učenika s posebnim potrebama
- ◆ poznavati zdravstvene potrebe i druge posebne čimbenike učenika
- ◆ potpisana izjava roditelja ne oslobađa moguće odgovornosti u slučaju povrede učenika
- ◆ imati valjanu i detaljnu pedagošku dokumentaciju